

CODUL PENAL
AL REPUBLICII MOLDOVA

CARTIER

Editura Cartier, SRL, str. București, nr. 68, Chișinău, MD2012.

Tel./fax: 022 20 34 91, tel.: 022 24 01 95. E-mail: cartier@cartier.md

Suport juridic: Efrim, Roșca și Asociații

Cărțile CARTIER pot fi procurate în toate librăriile bune din România și Republica Moldova.

Cartier eBooks pot fi procurate pe iBookstore, Barnes & Noble și www.cartier.md

LIBRĂRIILE CARTIER

Librăria din Centru, bd. Ștefan cel Mare, nr. 126, Chișinău. Tel./fax: 022 21 42 03.

E-mail: librariadincentru@cartier.md

Librăria din Hol, str. București, nr. 68, Chișinău. Tel./fax: 022 24 10 00.

E-mail: librariadinhol@cartier.md

Colecția *Cartier juridic* este coordonată de Oleg Efrim

Ediție îngrijită de Adriana Eșanu

Editor: Gheorghe Erizanu

Coperta seriei: Vitalie Coroban

Coperta: Vitalie Coroban

Design/tehnoredactare: Ruxanda Dobzeu, Marina Darii

Prepress: Editura Cartier

Tipărită la Balacron

CODUL PENAL AL REPUBLICII MOLDOVA

Ediția a V-a, octombrie 2015

© 2015, 2009, 2006, 2005, 2002, Editura Cartier pentru prezenta ediție. Toate drepturile rezervate. Cărțile Cartier sînt disponibile în limita stocului și a bunului de difuzare.

Descrierea CIP a Camerei Naționale a Cărții

Codul penal al Republicii Moldova : Publicat : 13.09.2002 în Monitorul Oficial Nr. 128-129, art Nr : 1012 / ed. îngrijită de Adriana Eșanu. – [Ed. a 5-a, rev.]. – Chișinău : Cartier, 2015 (Tipogr. „Balacron”). – 308 p. – (Colecția „Cartier juridic” / coord. de Oleg Efrim, ISBN 978-9975-79-951-5).

800 ex.

ISBN 978-9975-86-015-4.

343(478)(094.4)

C 60

Codul penal

al Republicii Moldova

Publicat: 13.09.2002 în *Monitorul Oficial*
Nr. 128-129, art Nr: 1012

Ediția 2015

CARTIER
j u r i d i c

FIȘA ACTULUI JURIDIC

Denumirea deplină actuală:	LEGE Nr. 985 din 18.04.2002 CODUL PENAL al Republicii Moldova
Denumirea deplină precedentă	LEGE Nr. 985 din 18.04.2002 CODUL PENAL al Republicii Moldova
Tip act normativ	lege organică
Data adoptării	18.04.2002
Data publicării	13.09.2002
Modalitatea de publicare	Publicat: 13.09.2002 în Monitorul Oficial Nr. 128-129 art Nr: 1012
Republicat	Monitorul Oficial nr.72-74/195 din 14.04.2009
Data intrării în vigoare	12.06.2003
Data modificării/ datele modificării și actele normative care modifică (indicând și numărul de ordine a Monitoro- relor Oficiale ce conțin aceste modificări)	<ol style="list-style-type: none"> 1. LP211 din 29.05.03, MO116-120/13.06.03 art.470 2. LP305 din 11.07.03, MO153-154/22.07.03 art.619 3. LP353 din 31.07.03, MO170-172/08.08.03 art.727 4. LP111 din 22.04.04, MO73-76/07.05.04 art.391 5. LP136 din 06.05.04, MO91-95/11.06.04 art.482 6. LP158 din 20.05.04, MO96-99/18.06.04 art.497 7. LP254 din 09.07.04, MO189-192/22.10.04 art.848 8. LP333 din 07.10.04, MO189-192/22.10.04 art.860 9. LP446 din 30.12.04, MO17-19/28.01.05 art.64 10. LP45 din 21.04.05, MO69-70/13.05.05 art.282 11. LP139 din 30.06.05, MO98-100/22.07.05 art.463 12. LP277 din 04.11.05, MO161-163/02.12.05 art.795 13. LP282 din 10.11.05, MO161-163/02.12.05 art.797 14. LP336 din 16.12.05, MO1-4/06.01.06 art.24 15. LP376 din 29.12.05, MO20/31.01.06 art.89 16. LP30 din 23.02.06, MO43-46/17.03.06 art.186 17. LP184 din 29.06.06, MO126-130/11.08.06 art.599 18. LP353 din 24.11.06, MO195-198/22.12.06 art.920

	<p>19. LP387 din 08.12.06, MO203-206/31.12.06 art.975</p> <p>20. LP104 din 20.04.07, MO90-93/29.06.07, art.397</p> <p>21. LP110 din 27.04.07, MO78-81/08.06.07, art.360</p> <p>22. LP231 din 02.11.07, MO180-183/23.11.07 art.693</p> <p>23. LP235 din 08.11.07, MO188 191/07.12.07art.732</p> <p>24. LP243 din 16.11.07, MO194-197/14.12.07 art.747</p> <p>25. LP292 din 21.12.07, MO28-29/08.02.08 art.82</p> <p>26. LP3 din 07.02.08, MO42-44/29.02.08 art.123</p> <p>27. LP27 din 22.02.08, MO47-48/07.03.08 art.145</p> <p>28. LP44 din 06.03.08, MO76-77/15.04.08 art.251</p> <p>29. LP53 din 13.03.08, MO84-85/13.05.08 art.290</p> <p>30. LP136 din 19.06.08, MO145-151/08.08.08 art.591</p> <p>31. LP193 din 26.09.08, MO189/21.10.08 art.677</p> <p>32. LP181 din 10.07.08, MO140-142/01.08.08 art.576</p> <p>33. LP128 din 06.06.08, MO115-116/01.07.08 art.443</p> <p>34. LP278 din 18.12.08, MO37-40/20.02.09 art.98</p> <p>35. LP16 din 03.02.09, MO47-48/03.03.09 art.132</p> <p>36. LP277 din 18.12.08, MO41-44/24.02.09 art.120</p> <p>37. LP131 din 23.12.09, MO23-24/12.02.10 art.35</p> <p>38. LP82 din 07.05.10, MO87-90/04.06.10 art.252</p> <p>39. LP108 din 04.06.10, MO117-118/09.07.10 art.363</p> <p>40. LP167 din 09.07.10, MO155-158/03.09.10 art.551</p> <p>41. LP173 din 09.07.10, MO155-158/03.09.10 art.553</p> <p>42. LP216 din 17.09.10, MO191-193/01.10.10 art.634</p> <p>43. LP65 din 07.04.11, MO110-112/08.07.11 art.297</p> <p>44. LP66 din 07.04.11, MO110-112/08.07.11 art.299</p> <p>45. LP115 din 23.06.11, MO128-130/05.08.11 art.363</p> <p>46. LP206 din 21.10.11, MO197-202/18.11.11 art.571</p> <p>47. LP245 din 02.12.11, MO25-28/03.02.12 art.77</p> <p>48. LP262 din 19.12.11, MO21-24/27.01.12 art.54</p> <p>49. LP181 din 19.12.11, MO1-6/06.01.12 art.4</p> <p>50. LP73 din 12.04.12, MO99-102/25.05.12 art.332</p> <p>51. LP78 din 12.04.12, MO99-102/25.05.12 art.334</p> <p>52. LP77 din 12.04.12, MO103/29.05.12 art.347</p> <p>53. LP33 din 06.05.12, MO99-102/25.05.12 art.330</p> <p>54. LP34 din 24.05.12, MO126-129/22.06.12 art.405</p> <p>55. LP128 din 08.06.12, MO143-148/13.07.12 art.473</p> <p>56. LP134 din 14.06.12, MO135-141/06.07.12 art.449</p> <p>57. LP213 din 12.10.12, MO234-236/09.11.21 art.748</p> <p>58. LP252 din 08.11.12, MO263-269/21.12.12 art.855</p> <p>59. LP290 din 21.12.12, MO27-30/08.02.13 art.102</p> <p>60. LP306 din 26.12.12, MO27-30/08.02.13 art.104</p> <p>61. LP304 din 26.12.12, MO48/05.03.13 art.150</p>
--	---

	<p>62. LP20 din 01.03.13, MO64-68/29.03.13 art.199 63. LP38 din 21.03.13, MO75-81/12.04.13 art.233 64. LP40 din 21.03.13, MO91/20.04.13 art.280 65. LP43 din 22.03.13, MO82/12.04.13 art.256 66. LP53 din 29.03.13, MO97-103/03.05.13 art.320 67. LP64 din 04.04.13, MO115/21.05.13 art.359 68. LP119 din 23.05.13, MO130-134/21.06.13 art.423 69. LP145 din 14.06.13, MO161-166/26.07.13 art.516 70. HCC18 din 23.08.13, MO182-185/23.08.13 art.27 71. LP270 din 07.11.13, MO290/10.12.13 art.794 72. LP315 din 20.12.13, MO17-23/24.01.14 art.42 73. LP318 din 20.12.13, MO17-23/24.01.14 art.48 74. LP324 din 23.12.13, MO320-321/31.12.13 art.871 75. LP326 din 23.12.13, MO47-48/25.02.14 art.92 76. LP56 din 04.04.14, MO86/05.04.14 art.207 77. LP82 din 29.05.14, MO319-324/24.10.14 art.632 78. LP173 din 25.07.14, MO231-237/08.08.14 art.531 79. LP180 din 25.07.14, MO238-246/15.08.14 art.559 80. LP36 din 09.04.15, MO93/14.04.15 art.134</p>
Data abrogării	Nu există
Autoritatea emitentă	PARLAMENTUL

PARTEA GENERALĂ

Capitolul I	Codul penal și principiile aplicării lui	33
<i>Articolul 1.</i>	Legea penală a Republicii Moldova	33
<i>Articolul 2.</i>	Scopul legii penale	34
<i>Articolul 3.</i>	Principiul legalității	34
<i>Articolul 4.</i>	Principiul umanismului	34
<i>Articolul 5.</i>	Principiul democratismului	34
<i>Articolul 6.</i>	Principiul caracterului personal al răspunderii penale	35
<i>Articolul 7.</i>	Principiul individualizării răspunderii penale și pedepsei penale	35
<i>Articolul 8.</i>	Acțiunea legii penale în timp	35
<i>Articolul 9.</i>	Timpul săvârșirii faptei	35
<i>Articolul 10.</i>	Efectul retroactiv al legii penale	35
<i>Articolul 10¹.</i>	Aplicarea legii penale mai favorabile în cazul pedepselor definitive	36
<i>Articolul 11.</i>	Aplicarea legii penale în spațiu	37
<i>Articolul 12.</i>	Locul săvârșirii faptei	38
<i>Articolul 13.</i>	Extrădarea	39
Capitolul II	Infracțiunea	39
<i>Articolul 14.</i>	Noțiunea de infracțiune	39
<i>Articolul 15.</i>	Gradul prejudiciabil al infracțiunii	40
<i>Articolul 16.</i>	Clasificarea infracțiunilor	40
<i>Articolul 17.</i>	Infrațiunea săvârșită cu intenție	40
<i>Articolul 18.</i>	Infrațiunea săvârșită din imprudență	41
<i>Articolul 19.</i>	Infrațiunea săvârșită cu două forme de vinovăție	41
<i>Articolul 20.</i>	Fapta săvârșită fără vinovăție (cazul fortuit)	41
<i>Articolul 21.</i>	Subiectul infracțiunii	41

<i>Articolul 22.</i>	Responsabilitatea	42
<i>Articolul 23.</i>	Iresponsabilitatea	43
<i>Articolul 23¹.</i>	Responsabilitatea redusă	43
<i>Articolul 24.</i>	Răspunderea pentru infracțiunea săvârșită în stare de ebrietate	43
<i>Articolul 25.</i>	Etapele activității infracționale	44
<i>Articolul 26.</i>	Pregătirea de infracțiune	44
<i>Articolul 27.</i>	Tentativa de infracțiune	44
<i>Articolul 28.</i>	Infracțiunea unică	44
<i>Articolul 29.</i>	Infracțiunea continuă	45
<i>Articolul 30.</i>	Infracțiunea prelungită	45
<i>Articolul 32.</i>	Pluralitatea de infracțiuni	45
<i>Articolul 33.</i>	Concursul de infracțiuni	45
<i>Articolul 34.</i>	Recidiva	46
Capitolul III	Cauzele care înlătură caracterul penal al faptei	47
<i>Articolul 35.</i>	Cauzele care înlătură caracterul penal al faptei	47
<i>Articolul 36.</i>	Legitima apărare	47
<i>Articolul 37.</i>	Reținerea infractorului	48
<i>Articolul 38.</i>	Starea de extremă necesitate	48
<i>Articolul 39.</i>	Constrângerea fizică sau psihică	48
<i>Articolul 40.</i>	Riscul întemeiat	48
<i>Articolul 40¹.</i>	Executarea ordinului sau dispoziției superiorului	49
Capitolul IV	Participația	49
<i>Articolul 41.</i>	Participația	49
<i>Articolul 42.</i>	Participanții	50
<i>Articolul 43.</i>	Formele participației	50
<i>Articolul 44.</i>	Participația simplă	51
<i>Articolul 45.</i>	Participația complexă	51
<i>Articolul 46.</i>	Grupul criminal organizat	51
<i>Articolul 47.</i>	Organizația (asociația) criminală	51

<i>Articolul 48.</i>	Exces de autor	52
<i>Articolul 49.</i>	Favorizarea	52
Capitolul V	Răspunderea penală	53
<i>Articolul 50.</i>	Răspunderea penală	53
<i>Articolul 51.</i>	Temeiul răspunderii penale	53
<i>Articolul 52.</i>	Componența infracțiunii	53
Capitolul VI	Liberarea de răspundere penală	54
<i>Articolul 53.</i>	Liberarea de răspundere penală	54
<i>Articolul 54.</i>	Liberarea de răspundere penală a minorilor	54
<i>Articolul 55.</i>	Liberarea de răspundere penală cu trage- rea la răspundere contravențională	55
<i>Articolul 56.</i>	Liberarea de răspundere penală în legătură cu renunțarea de bună voie la săvârșirea infracțiunii	55
<i>Articolul 57.</i>	Liberarea de răspundere penală în legătură cu căința activă	56
<i>Articolul 58.</i>	Liberarea de răspundere penală în legătură cu schimbarea situației	56
<i>Articolul 59.</i>	Liberarea condiționată de răspundere penală	56
<i>Articolul 60.</i>	Prescripția tragerii la răspundere penală	57
Capitolul VII	Pedeapsa penală	58
<i>Articolul 61.</i>	Noțiunea și scopul pedepsei penale	58
<i>Articolul 62.</i>	Categoriile pedepselor aplicate persoanelor fizice	58
<i>Articolul 63.</i>	Categoriile pedepselor aplicate persoanelor juridice	59
<i>Articolul 64.</i>	Amenda	60
<i>Articolul 65.</i>	Privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate	61

<i>Articolul 66.</i>	Retragerea gradului militar sau special, a unui titlu special, a gradului de calificare (clasificare) și a distincțiilor de stat	62
<i>Articolul 67.</i>	Munca neremunerată în folosul comunității	62
<i>Articolul 70.</i>	Închisoarea	63
<i>Articolul 71.</i>	Detențiunea pe viață	64
<i>Articolul 72.</i>	Categoriile penitenciarelor în care se execută pedeapsa cu închisoare	64
<i>Articolul 73.</i>	Privarea unei persoane juridice de dreptul de a exercita o anumită activitate	65
<i>Articolul 74.</i>	Lichidarea persoanei juridice	65
Capitolul VIII	Individualizarea pedepselor	65
<i>Articolul 75.</i>	Criteriile generale de individualizare a pedepsei	65
<i>Articolul 76.</i>	Circumstanțele atenuante	66
<i>Articolul 77.</i>	Circumstanțele agravante	67
<i>Articolul 78.</i>	Efectele circumstanțelor atenuante și agravante	69
<i>Articolul 79.</i>	Aplicarea pedepsei mai blinde decât cea prevăzută de lege	69
<i>Articolul 80.</i>	Aplicarea pedepsei în cazul încheierii acordului de recunoaștere a vinovăției	70
<i>Articolul 81.</i>	Aplicarea pedepsei pentru infracțiunea neconsumată	70
<i>Articolul 82.</i>	Aplicarea pedepsei pentru recidivă de infracțiuni	71
<i>Articolul 83.</i>	Aplicarea pedepsei pentru participație	71
<i>Articolul 84.</i>	Aplicarea pedepsei în cazul unui concurs de infracțiuni	72
<i>Articolul 85.</i>	Aplicarea pedepsei în cazul unui cumul de sentințe	73
<i>Articolul 86.</i>	Aplicarea pedepsei în cazul executării hotărârii unui stat străin	73

<i>Articolul 87.</i>	Modul determinării termenului pedepsei definitive în cazul cumulării diferitelor pedepse	74
<i>Articolul 88.</i>	Calcularea termenelor pedepsei și computarea arestului preventiv	74
Capitolul IX	Liberarea de pedeapsa penală	76
<i>Articolul 89.</i>	Noțiunea și categoriile liberării de pedeapsa penală	76
<i>Articolul 90.</i>	Condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei	76
<i>Articolul 91.</i>	Liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen	78
<i>Articolul 92.</i>	Înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă	81
<i>Articolul 93.</i>	Liberarea de pedeapsă a minorilor	82
<i>Articolul 94.</i>	Liberarea de pedeapsă datorită schimbării situației	82
<i>Articolul 95.</i>	Liberarea de la executarea pedepsei a persoanelor grav bolnave	83
<i>Articolul 96.</i>	Aminarea executării pedepsei pentru femei gravide și femei care au copii în vîrstă de pînă la 8 ani	83
<i>Articolul 96¹.</i>	Disponerea internării forțate într-o instituție ftiziopneumologică	84
<i>Articolul 97.</i>	Prescripția executării sentinței de condamnare	84
Capitolul X	Măsurile de siguranță	85
<i>Articolul 98.</i>	Scopul și tipurile măsurilor de siguranță	85
<i>Articolul 99.</i>	Aplicarea măsurilor de constrîngere cu caracter medical	86
<i>Articolul 100.</i>	Internarea într-o instituție psihiatrică	86
<i>Articolul 101.</i>	Stabilirea, schimbarea, prelungirea și încetarea aplicării măsurilor de constrîngere cu caracter medical alienaților	87

<i>Articolul 102.</i>	Deducerea duratei de aplicare a măsurilor de constrângere cu caracter medical	87
<i>Articolul 103.</i>	Aplicarea măsurilor de constrângere cu caracter medical alcoolizilor și narcomanilor sau punerea lor sub curatelă	88
<i>Articolul 104.</i>	Aplicarea măsurilor de constrângere cu caracter educativ	89
<i>Articolul 105.</i>	Expulzarea	89
<i>Articolul 106.</i>	Confiscarea specială	90
<i>Articolul 106¹.</i>	Confiscarea extinsă	91
Capitolul XI	Cauzele care înlătură răspunderea penală sau consecințele condamnării	92
<i>Articolul 107.</i>	Amnistia	92
<i>Articolul 108.</i>	Grațierea	93
<i>Articolul 109.</i>	Împăcarea	93
<i>Articolul 110.</i>	Noțiunea de antecedente penale	94
<i>Articolul 111.</i>	Stingerea antecedentelor penale	94
<i>Articolul 112.</i>	Reabilitarea judecătorească	95
Capitolul XII	Calificarea infracțiunii	96
<i>Articolul 113.</i>	Noțiunea de calificare a infracțiunii	96
<i>Articolul 114.</i>	Calificarea infracțiunilor în cazul unui concurs de infracțiuni	96
<i>Articolul 115.</i>	Calificarea infracțiunilor în cazul concurenței normelor penale	96
<i>Articolul 116.</i>	Calificarea infracțiunilor în cazul concurenței dintre normele generale și cele speciale	97
<i>Articolul 117.</i>	Calificarea infracțiunilor în cazul concurenței dintre două norme speciale	97
<i>Articolul 118.</i>	Calificarea infracțiunilor în cazul concurenței dintre o parte și un întreg	97

Capitolul XIII	Înțelesul unor termeni sau expresii în prezentul cod	98
<i>Articolul 119.</i>	Dispoziții generale	98
<i>Articolul 120.</i>	Teritoriul	98
<i>Articolul 121.</i>	Secretul de stat	98
<i>Articolul 122.</i>	Persoana care se bucură de protecție internațională	98
<i>Articolul 123.</i>	Persoana cu funcție de răspundere, persoana publică și persoana cu funcție de demnitate publică	99
<i>Articolul 123¹.</i>	Persoana publică străină și funcționarul internațional	100
<i>Articolul 124.</i>	Persoana care gestionează o organizație comercială, obștească sau altă organi- zație nestatală	100
<i>Articolul 125.</i>	Desfășurarea ilegală a activității de întreprinzător	100
<i>Articolul 126.</i>	Proporții deosebit de mari, proporții mari, daune considerabile și daune esențiale	101
<i>Articolul 127.</i>	Timpul de război	102
<i>Articolul 127¹.</i>	Persoana protejată de dreptul internațional umanitar	102
<i>Articolul 128.</i>	Infrațiuni militare	102
<i>Articolul 129.</i>	Armele	103
<i>Articolul 130.</i>	Mercenar	103
<i>Articolul 131.</i>	Fapta săvârșită în public	103
<i>Articolul 132.</i>	Mijloacele de transport	104
<i>Articolul 133.</i>	Valori culturale	104
<i>Articolul 133¹.</i>	Membru de familie	104
<i>Articolul 134.</i>	Rudenia	104
<i>Articolul 134¹.</i>	Substanțe narcotice, psihotrope și precursor	105

<i>Articolul 134². Aeronavă aflată în zbor și aeronavă aflată în exploatare</i>	105
<i>Articolul 134³. Platformă fixă</i>	106
<i>Articolul 134⁴. Dispozitiv exploziv sau alt dispozitiv cu efect letal</i>	106
<i>Articolul 134⁵. Obiect de stat sau guvernamental</i>	106
<i>Articolul 134⁶. Obiect de infrastructură</i>	107
<i>Articolul 134⁷. Loc de utilizare publică</i>	107
<i>Articolul 134⁸. Material nuclear</i>	107
<i>Articolul 134⁹. Instalație nucleară</i>	108
<i>Articolul 134¹⁰. Dispozitiv radioactiv</i>	108
<i>Articolul 134¹¹. Infrațiune cu caracter terorist</i>	108
<i>Articolul 134¹². Starea de ebrietate</i>	109
<i>Articolul 134¹³. Administrator al băncii</i>	109

PARTEA SPECIALĂ

Capitolul I	Infrapecțiuni contra păcii și securității omenirii, infrapecțiuni de război	110
<i>Articolul 135.</i>	Genocidul	110
<i>Articolul 135¹.</i>	Infrapecțiuni împotriva umanității	110
<i>Articolul 136.</i>	Ecocidul	112
<i>Articolul 137.</i>	Infrapecțiuni de război împotriva persoanelor	112
<i>Articolul 137¹.</i>	Infrapecțiuni de război împotriva proprietății și altor drepturi	114
<i>Articolul 137².</i>	Utilizarea de mijloace interzise de purtare a războiului	115
<i>Articolul 137³.</i>	Utilizarea de metode interzise de purtare a războiului	115
<i>Articolul 137⁴.</i>	Utilizarea fără drept a semnelor distinctive de drept internațional umanitar	117
<i>Articolul 138.</i>	Darea sau executarea unui ordin vădit ilegal. Neexercitarea sau exercitarea necorespun- zătoare a controlului convenit	117
<i>Articolul 139.</i>	Planificarea, pregătirea, declanșarea sau ducerea războiului	118
<i>Articolul 140.</i>	Propaganda războiului	118
<i>Articolul 140¹.</i>	Utilizarea, dezvoltarea, producerea, dobân- direa în alt mod, prelucrarea, deținerea, stocarea sau conservarea, transferarea directă sau indirectă, păstrarea, trans- portarea armelor de distrugere în masă	119
<i>Articolul 141.</i>	Activitatea mercenarilor	120
<i>Articolul 142.</i>	Atacul asupra persoanei care beneficiază de protecție internațională	121
<i>Articolul 144.</i>	Clonarea	121

Capitolul II	Infrațiuni contra vieții și sănătății persoanei	122
<i>Articolul 145.</i>	Omorul intenționat	122
<i>Articolul 146.</i>	Omorul săvârșit în stare de afect	123
<i>Articolul 147.</i>	Pruncuciderea	123
<i>Articolul 148.</i>	Lipsirea de viață la dorința persoanei (eutanasia)	123
<i>Articolul 149.</i>	Lipsirea de viață din imprudență	123
<i>Articolul 150.</i>	Determinarea la sinucidere	124
<i>Articolul 151.</i>	Vătămarea intenționată gravă a integrității corporale sau a sănătății	124
<i>Articolul 152.</i>	Vătămarea intenționată medie a integrității corporale sau a sănătății	125
<i>Articolul 155.</i>	Amenințarea cu omor ori cu vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății	126
<i>Articolul 156.</i>	Vătămarea gravă ori medie a integrității corporale sau a sănătății în stare de afect	126
<i>Articolul 157.</i>	Vătămarea gravă ori medie a integrității corporale sau a sănătății cauzată din imprudență	127
<i>Articolul 158.</i>	Traficul de organe, țesuturi și celule umane	127
<i>Articolul 159.</i>	Provocarea ilegală a avortului	128
<i>Articolul 160.</i>	Efectuarea ilegală a sterilizării chirurgicale	129
<i>Articolul 161.</i>	Efectuarea fecundării artificiale sau a implantării embrionului fără consimțământul pacientei	130
<i>Articolul 162.</i>	Neacordarea de ajutor unui bolnav	130
<i>Articolul 163.</i>	Lăsarea în primejdie	131
Capitolul III	Infrațiuni contra libertății, cinstei și demnității persoanei	131
<i>Articolul 164.</i>	Răpirea unei persoane	131

<i>Articolul 164^l</i> . Răpirea minorului de către rudele apropiate	132
<i>Articolul 165</i> . Traficul de ființe umane	132
<i>Articolul 165^l</i> . Utilizarea rezultatelor muncii sau servi- ciilor unei persoane care este victimă a traficului de ființe umane	134
<i>Articolul 166</i> . Privățiunea ilegală de libertate	135
<i>Articolul 166^l</i> . Tortura, tratamentul inuman sau degradant	135
<i>Articolul 167</i> . Sclavia și condițiile similare sclaviei	137
<i>Articolul 168</i> . Munca forțată	138
<i>Articolul 169</i> . Internarea ilegală într-o instituție psihiatrică	139
Capitolul IV	Infracțiunile privind viața sexuală
<i>Articolul 171</i> . Violul	139
<i>Articolul 172</i> . Acțiuni violente cu caracter sexual	140
<i>Articolul 173</i> . Hărțuirea sexuală	141
<i>Articolul 174</i> . Raportul sexual cu o persoană care nu a împlinit vârsta de 16 ani	141
<i>Articolul 175</i> . Acțiuni perverse	142
<i>Articolul 175^l</i> . Acostarea copiilor în scopuri sexuale	142
Capitolul V	Infrațiuni contra drepturilor politice, de muncă și altor drepturi constituționale ale cetățenilor
<i>Articolul 176</i> . Încălcarea egalității în drepturi a cetățenilor	142
<i>Articolul 177</i> . Încălcarea inviolabilității vieții personale	143
<i>Articolul 178</i> . Violarea dreptului la secretul corespondenței	144
<i>Articolul 179</i> . Violarea de domiciliu	145
<i>Articolul 180</i> . Încălcarea intenționată a legislației privind accesul la informație	145

<i>Articolul 180¹</i> . Împiedicarea intenționată a activității mass-media sau intimidarea pentru critică	146
<i>Articolul 180²</i> . Cenzura	146
<i>Articolul 181</i> . Împiedicarea exercitării libere a dreptului electoral sau a activității organelor electorale	147
<i>Articolul 181¹</i> . Coruperea alegătorilor	147
<i>Articolul 181²</i> . Finanțarea ilegală a partidelor politice sau a campaniilor electorale, încălcarea modului de gestionare a mijloacelor financiare ale parti- delor politice sau ale fondurilor electorale	148
<i>Articolul 182</i> . Falsificarea rezultatelor votării	149
<i>Articolul 183</i> . Încălcarea regulilor de protecție a muncii	150
<i>Articolul 184</i> . Violarea dreptului la libertatea întunirilor	150
<i>Articolul 185</i> . Atentarea la persoană și la drepturile cetățenilor sub formă de propovăduire a credințelor religioase și de îndeplinire a riturilor religioase	151
<i>Articolul 185¹</i> . Încălcarea dreptului de autor și a drepturilor conexe	151
<i>Articolul 185²</i> . Încălcarea dreptului asupra obiectelor de proprietate industrială	153
<i>Articolul 185³</i> . Declarațiile intenționat false în documen- tele de înregistrare ce țin de protecția proprietății intelectuale	158
Capitolul VI Infrațiuni contra patrimoniului	158
<i>Articolul 186</i> . Furtul	158
<i>Articolul 187</i> . Jaful	159
<i>Articolul 188</i> . Tilhăria	160
<i>Articolul 189</i> . Șantajul	161
<i>Articolul 190</i> . Escrocheria	162

<i>Articolul 191.</i>	Delapidarea averii străine	163
<i>Articolul 192.</i>	Pungășia	164
<i>Articolul 192¹.</i>	Răpirea mijlocului de transport	165
<i>Articolul 192².</i>	Răpirea mijlocului de transport cu tracțiune animală, precum și a animalelor de tracțiune	165
<i>Articolul 193.</i>	Tulburarea de posesie	165
<i>Articolul 194.</i>	Însușirea sau utilizarea ilicită a energiei electrice, termice sau a gazelor naturale	166
<i>Articolul 196.</i>	Cauzarea de daune materiale prin înșelăciune sau abuz de încredere	166
<i>Articolul 197.</i>	Distrugerea sau deteriorarea intenționată a bunurilor	167
<i>Articolul 199.</i>	Dobândirea sau comercializarea bunurilor despre care se știe că au fost obținute pe cale criminală	168
Capitolul VII	Infrafracțiuni contra familiei și minorilor	168
<i>Articolul 201.</i>	Incestul	168
<i>Articolul 201¹.</i>	Violența în familie	169
<i>Articolul 204.</i>	Divulgarea secretului adopției	169
<i>Articolul 205.</i>	Abuzul părinților și altor persoane la adopția copiilor	170
<i>Articolul 206.</i>	Traficul de copii	171
<i>Articolul 207.</i>	Scoaterea ilegală a copiilor din țară	173
<i>Articolul 208.</i>	Atragerea minorilor la activitate criminală sau determinarea lor la săvârșirea unor fapte imorale	173
<i>Articolul 208¹.</i>	Pornografia infantilă	174
<i>Articolul 208².</i>	Recurgerea la prostituția practică de un copil	174
<i>Articolul 209.</i>	Atragerea minorilor la consumul ilegal de droguri, medicamente și alte substanțe cu efect narcotizant	174

Capitolul VIII	Infracțiuni contra sănătății publice și conviețuirii sociale	
		175
<i>Articolul 211.</i>	Transmiterea unei boli venerice	175
<i>Articolul 212.</i>	Contaminarea cu maladia SIDA	175
<i>Articolul 213.</i>	Încălcarea din neglijență a regulilor și metodelor de acordare a asistenței medicale	176
<i>Articolul 213³.</i>	Publicitatea în scopul obținerii ilegale de organe, țesuturi și celule umane sau privind donarea ilicită a acestora	176
<i>Articolul 214.</i>	Practicarea ilegală a medicinei sau a activității farmaceutice	177
<i>Articolul 214¹.</i>	Producerea sau comercializarea medicamentelor contrafăcute	177
<i>Articolul 215.</i>	Răspîndirea bolilor epidemice	177
<i>Articolul 216.</i>	Producerea, transportarea, păstrarea, comercializarea, oferirea cu titlu oneros sau gratuit a produselor (mărfurilor), prestarea serviciilor, periculoase pentru viața sau sănătatea consumatorilor	178
<i>Articolul 217.</i>	Circulația ilegală a substanțelor narcotice, psihotrope sau a analoagelor lor fără scop de înstrăinare	179
<i>Articolul 217¹.</i>	Circulația ilegală a substanțelor narcotice, psihotrope sau a analoagelor lor în scop de înstrăinare	181
<i>Articolul 217².</i>	Circulația ilegală a precursorilor în scopul producerii sau prelucrării substanțelor narcotice, psihotrope sau a analoagelor lor	182
<i>Articolul 217³.</i>	Circulația ilegală a materialelor și utilajelor destinate producerii sau prelucrării substanțelor narcotice, psihotrope sau a analoagelor lor	183
<i>Articolul 217⁴.</i>	Sustragerea sau extorcarea substanțelor narcotice sau psihotrope	184

<i>Articolul 217⁵</i> . Consumul ilegal public sau organizarea consumului ilegal de substanțe narcotice, psihotrope sau analoage ale acestora	185
<i>Articolul 217⁶</i> . Introducerea ilegală intenționată în organismul altei persoane, împotriva voinței acesteia, a substanțelor narcotice, psihotrope sau a analoagelor acestora	185
<i>Articolul 218</i> . Prescrierea ilegală sau încălcarea regulilor de circulație a substanțelor narcotice sau psihotrope	186
<i>Articolul 219</i> . Organizarea ori întreținerea speluncilor pentru consumul substanțelor narcotice sau psihotrope	188
<i>Articolul 220</i> . Proxenetismul	188
<i>Articolul 221</i> . Distrugerea sau deteriorarea intenționată a monumentelor de istorie și cultură	189
<i>Articolul 222</i> . Profanarea mormintelor	189
Capitolul IX	
Infrafracțiuni biologice	190
<i>Articolul 223</i> . Încălcarea cerințelor securității ecologice	190
<i>Articolul 224</i> . Încălcarea regulilor de circulație a substanțelor, materialelor și deșeurilor radioactive, bacteriologice sau toxice	190
<i>Articolul 225</i> . Tăinuirea de date sau prezentarea intenționată de date neautentice despre poluarea mediului	191
<i>Articolul 226</i> . Neîndeplinirea obligațiilor de lichidare a consecințelor încălcărilor ecologice	192
<i>Articolul 227</i> . Poluarea solului	193
<i>Articolul 228</i> . Încălcarea cerințelor de protecție a subsolului	194
<i>Articolul 229</i> . Poluarea apei	194
<i>Articolul 230</i> . Poluarea aerului	195
<i>Articolul 231</i> . Tăierea ilegală a vegetației forestiere	195
<i>Articolul 232</i> . Distrugerea sau deteriorarea masivelor forestiere	195
<i>Articolul 233</i> . Vînatul ilegal	196

<i>Articolul 234.</i>	Îndeletnicirea ilegală cu pescuitul, vînatul sau cu alte exploatări ale apelor	196
<i>Articolul 235.</i>	Încălcarea regimului de administrare și protecție a fondului ariilor naturale protejate de stat	197
Capitolul X	Infrațiuni economice	197
<i>Articolul 236.</i>	Fabricarea sau punerea în circulație a semnelor bănești false sau a titlurilor de valoare false	197
<i>Articolul 237.</i>	Fabricarea sau punerea în circulație a cardurilor sau a altor instrumente de plată false	198
<i>Articolul 238.</i>	Dobîndirea creditului, împrumutului sau despăgubirii / indemnizației de asigurare prin înșelăciune	199
<i>Articolul 239.</i>	Încălcarea regulilor de creditare, politicilor de acordare a împrumuturilor sau regulilor de acordare a despăgubirii / indemnizației de asigurare	200
<i>Articolul 239¹</i>	Gestiunea defectuoasă sau frauduloasă a băncii	200
<i>Articolul 239²</i>	Obstrucționarea supravegherii bancare	201
<i>Articolul 240.</i>	Utilizarea contrar destinației a mijloacelor din împrumuturile interne sau externe garantate de stat	202
<i>Articolul 241.</i>	Practicarea ilegală a activității de întreprinzător	202
<i>Articolul 241¹</i>	Practicarea ilegală a activității financiare	203
<i>Articolul 242.</i>	Pseudoactivitatea de întreprinzător	203
<i>Articolul 242¹</i>	Manipularea unui eveniment	203
<i>Articolul 242²</i>	Pariurile aranjate	204
<i>Articolul 243.</i>	Spălarea banilor	205
<i>Articolul 244.</i>	Evaziunea fiscală a întreprinderilor, instituțiilor și organizațiilor	206

<i>Articolul 244¹</i> . Evaziunea fiscală a persoanelor fizice	207
<i>Articolul 245</i> . Abuzurile la emiterea titlurilor de valoare	207
<i>Articolul 245¹</i> . Manipularea pe piața valorilor mobiliare	208
<i>Articolul 245²</i> . Încălcarea legislației la ținerea registrul deținătorilor de valori mobiliare	209
<i>Articolul 245³</i> . Utilizarea abuzivă a informațiilor privile- giate pe piața valorilor mobiliare	210
<i>Articolul 245⁴</i> . Încălcarea prevederilor cu privire la modul de încheiere a unor tranzacții cu bunurile societății comerciale	211
<i>Articolul 245⁵</i> . Refuzul intenționat de a dezvălui și / sau prezenta informațiile prevăzute de legislația privind piața financiară nebanară sau banară	211
<i>Articolul 245⁶</i> . Practicarea activităților profesionale pe piața financiară nebanară fără licență	212
<i>Articolul 245⁷</i> . Încălcarea cerințelor privind activitatea profesionistă pe piața financiară nebanară	212
<i>Articolul 245⁸</i> . Încălcarea legislației la desfășurarea activității de estimare a valorilor mobiliare și a activelor ce se referă la ele	213
<i>Articolul 245⁹</i> . Împiedicarea realizării drepturilor asocia- țiilor (acționarilor) societății comerciale și privarea nelegitimă de aceste drepturi	214
<i>Articolul 245¹⁰</i> . Obținerea ilegală și / sau divulgarea informațiilor ce constituie secret comercial sau banar	216
<i>Articolul 245¹¹</i> . Încălcarea legislației privind activitatea fondurilor nestatale de pensii	217
<i>Articolul 245¹²</i> . Încălcarea legislației privind activitatea birourilor istoriilor de credit	218
<i>Articolul 246</i> . Limitarea concurenței libere	218
<i>Articolul 246¹</i> . Concurența neloyală	219
<i>Articolul 246²</i> . Falsificarea și contrafacerea produselor	219

<i>Articolul 247.</i>	Constrângerea de a încheia o tranzacție sau de a refuza încheierea ei	220
<i>Articolul 248.</i>	Contrabanda	221
<i>Articolul 249.</i>	Eschivarea de la achitarea plăților vamale	222
<i>Articolul 250.</i>	Transportarea, păstrarea sau comercializarea mărfurilor supuse accizelor, fără marcarea lor cu timbre de control sau timbre de acciz ..	223
<i>Articolul 250¹.</i>	Fabricarea ilegală a semnelor de marcă de stat, punerea în circulație și utilizarea acestora	224
<i>Articolul 251.</i>	Însușirea, înstrăinarea în cazurile nepermise de lege tănuirea bunurilor gajate, luate în leasing, sechestrate sau confiscate	224
<i>Articolul 252.</i>	Insolvabilitatea intenționată	225
<i>Articolul 253.</i>	Insolvabilitatea fictivă	226
<i>Articolul 255.</i>	Înșelarea clienților	226
<i>Articolul 256.</i>	Primirea unei remunerații ilicite pentru îndeplinirea lucrărilor legate de deservirea populației	227
<i>Articolul 257.</i>	Executarea necalitativă a construcțiilor	227
<i>Articolul 258.</i>	Încălcarea regulilor de exploatare, reparații și modificare a locuințelor dintr-un bloc de locuit	229
Capitolul XI	Infraacțiuni informatice și infraacțiuni în domeniul telecomunicațiilor	229
<i>Articolul 259.</i>	Accesul ilegal la informația computerizată	229
<i>Articolul 260.</i>	Producerea, importul, comercializarea sau punerea ilegală la dispoziție a mijloacelor tehnice sau produselor program	230
<i>Articolul 260¹.</i>	Interceptarea ilegală a unei transmisii de date informatice	231
<i>Articolul 260².</i>	Alterarea integrității datelor informatice ținute într-un sistem informatic	231

<i>Articolul 260</i> ³ .Perturbarea funcționării sistemului informatic	231
<i>Articolul 260</i> ⁴ .Producerea, importul, comercializarea sau punerea ilegală la dispoziție a parolelor, codurilor de acces sau a datelor similare	232
<i>Articolul 260</i> ⁵ .Falsul informatic	233
<i>Articolul 260</i> ⁶ .Frauda informatică	233
<i>Articolul 261</i> . Încălcarea regulilor de securitate a sistemului informatic	234
<i>Articolul 261</i> ¹ . Accesul neautorizat la rețelele și serviciile de telecomunicații	234
Capitolul XII	
Infrațiuni în domeniul transporturilor	235
<i>Articolul 262</i> . Încălcarea regulilor de zbor	235
<i>Articolul 263</i> . Încălcarea regulilor de securitate a circulației sau de exploatare a transportului feroviar, naval sau aerian	235
<i>Articolul 264</i> . Încălcarea regulilor de securitate a circulației sau de exploatare a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport	236
<i>Articolul 264</i> ¹ . Conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat sau în stare de ebrietate produsă de alte substanțe	237
<i>Articolul 265</i> . Punerea în exploatare a mijloacelor de transport cu defecte tehnice vădite	238
<i>Articolul 266</i> . Părăsirea locului accidentului rutier	238
<i>Articolul 267</i> . Repararea necalitativă a căilor de comunicație, a mijloacelor de transport feroviar, naval sau aerian ori punerea lor în exploatare cu defecte tehnice	239
<i>Articolul 268</i> . Deteriorarea sau distrugerea intenționată a căilor de comunicație și a mijloacelor de transport	239

<i>Articolul 269.</i>	Încălcarea regulilor privind menținerea ordinii și securitatea circulației	239
<i>Articolul 270.</i>	Oprirea samavolnică, fără necesitate, a trenului	240
<i>Articolul 271.</i>	Blocarea intenționată a arterelor de transport	240
<i>Articolul 272.</i>	Constrângerea lucrătorului din transportul feroviar, naval, aerian sau auto de a nu-și îndeplini obligațiile de serviciu	240
<i>Articolul 275.</i>	Deturnarea sau capturarea unei garnituri de tren, a unei nave aeriene, maritime sau fluviale	241
<i>Articolul 276.</i>	Falsificarea elementelor de identificare ale autovehiculelor	241
Capitolul XIII	Infraacțiuni contra securității publice și a ordinii publice	242
<i>Articolul 278.</i>	Actul terorist	242
<i>Articolul 278¹.</i>	Livrarea, plasarea, punerea în funcțiune sau detonarea unui dispozitiv exploziv ori a altui dispozitiv cu efect letal	243
<i>Articolul 279.</i>	Finanțarea terorismului	244
<i>Articolul 279¹.</i>	Recrutarea, instruirea sau acordarea altui suport în scop terorist	245
<i>Articolul 279².</i>	Instigare în scop terorist sau justificarea publică a terorismului	246
<i>Articolul 280.</i>	Luarea de ostatici	248
<i>Articolul 281.</i>	Comunicarea mincinoasă cu bună-știință despre actul de terorism	248
<i>Articolul 282.</i>	Organizarea unei formațiuni paramilitare ilegale sau participarea la ea	249
<i>Articolul 283.</i>	Banditismul	249
<i>Articolul 284.</i>	Crearea sau conducerea unei organizații criminale	249
<i>Articolul 285.</i>	Dezordini în masă	250

<i>Articolul 286.</i> Acțiunile care dezorganizează activitatea penitenciarelor	250
<i>Articolul 287.</i> Huliganismul	251
<i>Articolul 288.</i> Vandalismul	251
<i>Articolul 289.</i> Pirateria	252
<i>Articolul 289¹.</i> Infrațiuni contra securității aeronautice și contra securității aeroporturilor	252
<i>Articolul 289².</i> Infrațiuni contra securității transportului naval	253
<i>Articolul 289³.</i> Infrațiuni contra securității platformelor fixe	254
<i>Articolul 290.</i> Purtarea, păstrarea, procurarea, fabricarea, repararea sau comercializarea ilegală a armelor și munițiilor, sustragerea lor	255
<i>Articolul 291.</i> Păstrarea neglijentă a armelor de foc și a munițiilor	256
<i>Articolul 292.</i> Fabricarea, procurarea, prelucrarea, păstrarea, transportarea, folosirea sau neutralizarea substanțelor explozive ori a materialelor radioactive	256
<i>Articolul 293.</i> Încălcarea regulilor de evidență, păstrare, transportare și folosire a substanțelor ușor inflamabile sau corozive	257
<i>Articolul 295.</i> Sustragerea materialelor sau a dispozitivelor radioactive ori a instalațiilor nucleare, amenințarea de a sustrage sau cererea de a transmite aceste materiale, dispozitive sau instalații	257
<i>Articolul 295¹.</i> Deținerea, confecționarea sau utilizarea materialelor sau a dispozitivelor radioactive ori a instalațiilor nucleare	259
<i>Articolul 295².</i> Atacul asupra unei instalații nucleare	259
<i>Articolul 296.</i> Încălcarea regulilor de protecție contra incendiilor	260
<i>Articolul 297.</i> Neîndeplinirea dispozițiilor organelor de stat de supraveghere în domeniul protecției civile	260

<i>Articolul 298.</i>	Încălcarea regulilor de exploatare a obiectivelor energetice	261
<i>Articolul 300.</i>	Încălcarea regulilor la efectuarea exploatărilor miniere sau a lucrărilor de construcție miniere	261
<i>Articolul 301.</i>	Încălcarea regulilor de securitate în întreprinderile sau secțiile supuse pericolului exploziei	261
<i>Articolul 301¹.</i>	Producerea, comercializarea sau procurarea în scop de comercializarea mijloacelor tehnice speciale destinate pentru obținerea ascunsă a informației, săvârșite ilegal	262
<i>Articolul 302.</i>	Organizarea cerșetoriei	262
Capitolul XIV	Infrațiuni contra justiției	263
<i>Articolul 303.</i>	Amestecul în înfăptuirea justiției și în urmărirea penală	263
<i>Articolul 306.</i>	Tragerea cu bună-știință la răspundere penală a unei persoane nevinovate	264
<i>Articolul 307.</i>	Pronunțarea unei sentințe, decizii, încheieri sau hotărâri contrare legii	264
<i>Articolul 308.</i>	Reținerea sau arestarea ilegală	265
<i>Articolul 309.</i>	Constrângerea de a face declarații	265
<i>Articolul 310.</i>	Falsificarea probelor	265
<i>Articolul 311.</i>	Denunțarea falsă	266
<i>Articolul 312.</i>	Declarația mincinoasă, concluzia falsă sau traducerea incorectă	266
<i>Articolul 313.</i>	Refuzul sau eschivarea martorului ori a părții vătămate de a face declarații	267
<i>Articolul 314.</i>	Determinarea la depunerea de declarații mincinoase, la formularea de concluzii false sau la efectuarea de traduceri incorecte	267
<i>Articolul 315.</i>	Divulgarea datelor urmăririi penale	268

<i>Articolul 316.</i>	Divulgarea datelor privind măsurile de asigurare a securității aplicate față de judecător, executorul judecătoresc, participantul la procesul penal sau angajatul organului abilitat cu protecția martorilor	269
<i>Articolul 317.</i>	Evadarea din locurile de deținere	269
<i>Articolul 318.</i>	Înlesnirea evadării	270
<i>Articolul 319.</i>	Eschivarea de la executarea pedepsei cu închisoare	270
<i>Articolul 320.</i>	Neexecutarea hotărârii instanței de judecată	270
<i>Articolul 321.</i>	Nesupunerea prin violență cerințelor administrației penitenciarului	271
<i>Articolul 322.</i>	Transmiterea ilegală a unor obiecte interzise persoanelor deținute în penitenciare	271
<i>Articolul 323.</i>	Favorizarea infracțiunii	272
Capitolul XV	Infracțiuni contra bunei desfășurări a activității în sfera publică	272
<i>Articolul 324.</i>	Corupere pasivă	272
<i>Articolul 325.</i>	Coruperea activă	273
<i>Articolul 326.</i>	Traficul de influență	274
<i>Articolul 327.</i>	Abuzul de putere sau abuzul de serviciu	276
<i>Articolul 328.</i>	Excesul de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu	277
<i>Articolul 329.</i>	Neglijența în serviciu	277
<i>Articolul 330¹.</i>	Încălcarea regimului de confidențialitate a informațiilor din declarațiile cu privire la venituri și proprietate	278
<i>Articolul 330².</i>	Îmbogățirea ilicită	278
<i>Articolul 332.</i>	Falsul în acte publice	279
Capitolul XVI	Infracțiuni de corupție în sectorul privat	279
<i>Articolul 333.</i>	Luarea de mită	279

<i>Articolul 334.</i>	Darea de mită	281
<i>Articolul 335.</i>	Abuzul de serviciu	282
<i>Articolul 335^f.</i>	Falsul în documente contabile	283
Capitolul XVII	Infrațiuni contra autorităților publice și a securității de stat	283
<i>Articolul 337.</i>	Trădarea de Patrie	283
<i>Articolul 338.</i>	Spionajul	284
<i>Articolul 339.</i>	Uzurparea puterii de stat	284
<i>Articolul 340.</i>	Rebeliunea armată	285
<i>Articolul 341.</i>	Chemările la răsturnarea sau schimbarea prin violență a orânduirii constituționale a Republicii Moldova	285
<i>Articolul 342.</i>	Atentarea la viața Președintelui Republicii Moldova, a Președintelui Parlamentului sau a Prim-ministrului	285
<i>Articolul 343.</i>	Diversiunea	286
<i>Articolul 344.</i>	Divulgarea secretului de stat	286
<i>Articolul 345.</i>	Pierderea documentelor ce conțin secrete de stat	286
<i>Articolul 346.</i>	Acțiunile intenționate îndreptate spre ațitarea vrăjbei, diferențierii sau dezbinării naționale, etnice, rasiale sau religioase	287
<i>Articolul 347.</i>	Profanarea simbolurilor de stat	287
<i>Articolul 349.</i>	Amenințarea sau violența săvârșită asupra unei persoane cu funcție de răspundere sau a unei persoane care își îndeplinește datoria obștească	288
<i>Articolul 351.</i>	Uzurparea de calități oficiale	289
<i>Articolul 352.</i>	Samavolnicia	289
<i>Articolul 352^f.</i>	Falsul în declarații	290
<i>Articolul 353.</i>	Eschivarea de la serviciul militar în termen, de la serviciul militar cu termen redus sau de la serviciul militar ca rezerviști concentrați sau mobilizați	290

<i>Articolul 354.</i> Eschivarea de la mobilizare	291
<i>Articolul 355.</i> Eschivarea sau refuzul de a îndeplini obligațiile serviciului de alternativă	291
<i>Articolul 356.</i> Eschivarea pe timp de război de la îndeplinirea prestațiilor	291
<i>Articolul 357.</i> Organizarea sau conducerea unei greve ilegale, precum și împiedicarea activității întreprinderii, instituției ori organizației în condițiile stării de urgență, de asediu și de război	291
<i>Articolul 359.</i> Cumpărarea sau vânzarea documentelor oficiale	292
<i>Articolul 360.</i> Luarea, sustragerea, tăinuirea, degradarea sau distrugerea documentelor, imprimatelor, ștampilelor sau sigiliilor	292
<i>Articolul 361.</i> Confecționarea, deținerea, vânzarea sau folosirea documentelor oficiale, a imprimatelor, ștampilelor sau sigiliilor false.....	293
<i>Articolul 362.</i> Trecerea ilegală a frontierei de stat	293
<i>Articolul 362^l.</i> Organizarea migrației ilegale	294
<i>Articolul 363.</i> Folosirea ilegală a însemnelor Crucii Roșii	295
Capitolul XVIII Infraacțiuni militare	296
<i>Articolul 364.</i> Neexecutarea intenționată a ordinului	296
<i>Articolul 365.</i> Oponerea de rezistență șefului sau constrângerea acestuia la încălcarea obligațiilor de serviciu	296
<i>Articolul 366.</i> Insultarea militarului	297
<i>Articolul 367.</i> Amenințarea militarului	297
<i>Articolul 368.</i> Acte de violență săvârșite asupra militarului	298
<i>Articolul 369.</i> Încălcarea regulilor statutare cu privire la relațiile dintre militari dacă între ei nu există raporturi de subordonare	298
<i>Articolul 370.</i> Abuzul de putere, excesul de putere sau inacțiunea la exercitarea puterii	299

<i>Articolul 371.</i>	Dezertarea	299
<i>Articolul 372.</i>	Eschivarea de la serviciul militar	300
<i>Articolul 373.</i>	Încălcarea regulilor de mînuire a armei, de manipulare a substanțelor și obiectelor ce prezintă un pericol sporit pentru cei din jur ..	300
<i>Articolul 374.</i>	Încălcarea regulilor statutare cu privire la serviciul de gardă	301
<i>Articolul 375.</i>	Încălcarea regulilor cu privire la serviciul de alarmă (de luptă) al trupelor militare	302
<i>Articolul 376.</i>	Încălcarea regulilor statutare cu privire la serviciul intern	302
<i>Articolul 377.</i>	Încălcarea regulilor cu privire la menținerea ordinii publice și la asigurarea securității publice	303
<i>Articolul 378.</i>	Atitudinea neglijentă față de serviciul militar	303
<i>Articolul 379.</i>	Distrugerea sau deteriorarea intenționată a patrimoniului militar	303
<i>Articolul 380.</i>	Distrugerea sau deteriorarea din imprudență a patrimoniului militar	304
<i>Articolul 381.</i>	Risipirea sau pierderea patrimoniului militar	304
<i>Articolul 382.</i>	Încălcarea regulilor de conducere sau de exploatare a mașinilor	305
<i>Articolul 383.</i>	Încălcarea regulilor de zbor sau ale pregătirii de zbor	306
<i>Articolul 384.</i>	Încălcarea regulilor de navigație	306
<i>Articolul 385.</i>	Predarea sau lăsarea mijloacelor de război inamicului	306
<i>Articolul 386.</i>	Părăsirea samavolnică a cîmpului de luptă sau refuzul de a acționa cu arma	306
<i>Articolul 387.</i>	Predarea de bună voie în prizonierat	306
<i>Articolul 388.</i>	Acțiunile criminale ale militarilor aflați în prizonierat	307

CODUL PENAL AL REPUBLICII MOLDOVA

Parlamentul adoptă prezentul cod.

PARTEA GENERALĂ

Capitolul I

CODUL PENAL ȘI PRINCIPIILE APLICĂRII LUI

Articolul 1. Legea penală a Republicii Moldova

- (1) Prezentul cod este unica lege penală a Republicii Moldova.
- (2) Codul penal este actul legislativ care cuprinde norme de drept ce stabilesc principiile și dispozițiile generale și speciale ale dreptului penal, determină faptele ce constituie infracțiuni și prevede pedepsele ce se aplică infractorilor.
- (3) Prezentul cod se aplică în conformitate cu prevederile Constituției Republicii Moldova și ale actelor internaționale la care Republica Moldova este parte. Dacă există neconcordanțe cu actele internaționale privind drepturile fundamentale ale omului, au prioritate și se aplică direct reglementările internaționale.

Articolul 2. Scopul legii penale

- (1) Legea penală apără, împotriva infracțiunilor, persoana, drepturile și libertățile acesteia, proprietatea, mediul înconjurător, orînduirea constituțională, suveranitatea, independența și integritatea teritorială a Republicii Moldova, pacea și securitatea omenirii, precum și întreaga ordine de drept.
- (2) Legea penală are, de asemenea, drept scop prevenirea săvîrșirii de noi infracțiuni.

Articolul 3. Principiul legalității

- (1) Nimeni nu poate fi declarat vinovat de săvîrșirea unei infracțiuni nici supus unei pedepse penale, decît în baza unei hotărîri a instanței de judecată și în strictă conformitate cu legea penală.
- (2) Interpretarea extensivă defavorabilă și aplicarea prin analogie a legii penale sînt interzise.

Articolul 4. Principiul umanismului

- (1) Întreaga reglementare juridică are menirea să apere, în mod prioritar, persoana ca valoare supremă a societății, drepturile și libertățile acesteia.
- (2) Legea penală nu urmărește scopul de a cauza suferințe fizice sau de a leza demnitatea omului. Nimeni nu poate fi supus la torturi, nici la pedepse sau tratamente crude, inumane sau degradante.

Articolul 5. Principiul democratismului

- (1) Persoanele care au săvîrșit infracțiuni sînt egale în fața legii și sînt supuse răspunderii penale fără deosebire de sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau orice altă situație.
- (2) Apărarea drepturilor și intereselor unei persoane nu poate fi realizată prin încălcarea drepturilor și intereselor altei persoane sau a unei colectivități.

Articolul 6. Principiul caracterului personal al răspunderii penale

- (1) Persoana este supusă răspunderii penale și pedepsei penale numai pentru fapte săvârșite cu vinovăție.
- (2) Răspunderii penale și pedepsei penale este supusă numai persoana care a săvârșit cu intenție sau din imprudență o faptă prevăzută de legea penală.

Articolul 7. Principiul individualizării răspunderii penale și pedepsei penale

- (1) La aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea penală.
- (2) Nimeni nu poate fi supus de două ori urmării penale și pedepsei penale pentru una și aceeași faptă.

Articolul 8. Acțiunea legii penale în timp

Caracterul infracțional al faptei și pedeapsa pentru aceasta se stabilesc de legea penală în vigoare la momentul săvârșirii faptei.

Articolul 9. Timpul săvârșirii faptei

Timpul săvârșirii faptei se consideră timpul când a fost săvârșită acțiunea (inacțiunea) prejudiciabilă, indiferent de timpul survenirii urmărilor.

Articolul 10. Efectul retroactiv al legii penale

- (1) Legea penală care înlătură caracterul infracțional al faptei, care ușurează pedeapsa ori, în alt mod, ameliorează situația persoanei ce a comis infracțiunea are efect retroactiv, adică se extinde asupra persoanelor care au săvârșit faptele respective pînă la intrarea în vigoare a acestei legi, inclusiv asu-

pra persoanelor care execută pedeapsa ori care au executat pedeapsa, dar au antecedente penale.

- (2) Legea penală care înăsprește pedeapsa sau înrăutățește situația persoanei vinovate de săvârșirea unei infracțiuni nu are efect retroactiv.

Articolul 10¹. Aplicarea legii penale mai favorabile în cazul pedepselor definitive

- (1) Dacă, după rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare și pînă la executarea completă a pedepsei privative de libertate, a muncii neremunerate în folosul comunității sau a amenzii, a intervenit o lege care prevede unul din aceste tipuri de pedeapsă, dar cu un maxim mai mic, sancțiunea aplicată se reduce la acest maxim dacă depășește maximumul prevăzut de legea nouă pentru infracțiunea săvârșită.
- (2) Dacă, după rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare la detențiune pe viață și pînă la executarea ei, a intervenit o lege care prevede pentru aceeași faptă numai pedeapsa închisorii, pedeapsa detențiunii pe viață se înlocuiește cu maximumul pedepsei închisorii, prevăzută de legea nouă pentru acea infracțiune.
- (3) Dacă legea nouă prevede în locul pedepsei închisorii numai pedeapsa muncii neremunerate în folosul comunității sau a amenzii, pedeapsa aplicată se înlocuiește cu munca neremunerată în folosul comunității, dacă nu sînt interdicții pentru aplicarea acesteia, fără a se putea depăși maximumul prevăzut de legea nouă. Dacă legea nouă prevede în locul pedepsei închisorii numai pedeapsa amenzii, pedeapsa aplicată se înlocuiește cu amendă, fără a se depăși maximumul prevăzut în legea nouă. Ținîndu-se seama de partea executată din pedeapsa închisorii, executarea pedepsei muncii neremunerate în folosul comunității sau, după caz, a amenzii poate fi înlăturată în întregime sau în parte.
- (4) Pedepsele complementare, măsurile de siguranță neprevăzute în legea nouă nu se mai execută, iar cele care au corespondent în legea nouă mai favorabilă se execută în conținutul și limitele prevăzute de această lege.

- (5) Dacă o dispoziție din legea nouă se referă la pedepse definitive aplicate, se ține seama, în cazul pedepselor executate pînă la data intrării în vigoare a acesteia, de pedeapsa redusă sau înlocuită potrivit dispozițiilor alin.(1)–(4).
- (6) Dacă fapta pentru care persoana execută pedeapsa nu se mai consideră infracțiune în conformitate cu prevederile legii noi, ci constituie o contravenție, sancțiunea contravențională nu se mai aplică, indiferent de categoria și mărimea sancțiunii prevăzute.
- (7) În cazul în care, în temeiul efectului retroactiv al legii penale, se impune recalificarea faptei stabilite printr-o hotărîre judecătorească irevocabilă, instanța de judecată, soluționînd chestiunea privind executarea hotărîrii respective, va recalifica fapta și va aplica pedeapsa prin fixarea maximumului sancțiunii prevăzute de legea penală mai favorabilă condamnatului, dacă pedeapsa stabilită prin hotărîrea irevocabilă este mai mare decît maximumul prevăzut de legea penală nouă, sau va menține pedeapsa stabilită prin hotărîrea irevocabilă.

Articolul 11. Aplicarea legii penale în spațiu

- (1) Toate persoanele care au săvîrșit infracțiuni pe teritoriul Republicii Moldova urmează a fi trase la răspundere penală în conformitate cu prezentul cod.
- (2) Cetățenii Republicii Moldova și apatrizii cu domiciliu permanent pe teritoriul Republicii Moldova care au săvîrșit infracțiuni în afara teritoriului țării sînt pasibili de răspundere penală în conformitate cu prezentul cod.
- (3) Cetățenii străini și apatrizii care nu domiciliază permanent pe teritoriul Republicii Moldova și au săvîrșit infracțiuni în afara teritoriului țării poartă răspundere penală în conformitate cu prezentul cod și sînt trași la răspundere penală pe teritoriul Republicii Moldova dacă infracțiunile săvîrșite sînt îndreptate împotriva intereselor Republicii Moldova, împotriva drepturilor și libertăților cetățeanului Republicii Moldova, împotriva păcii și securității omenirii sau constituie in-

fracțiuni de război, precum și pentru infracțiunile prevăzute de tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte, dacă aceștia nu au fost condamnați în statul străin .

- (4) Sub incidența legii penale nu cad infracțiunile săvârșite de reprezentanții diplomatici ai statelor străine sau de alte persoane care, în conformitate cu tratatele internaționale, nu sînt supuse jurisdicției penale a Republicii Moldova.
- (5) Infracțiunile comise în apele teritoriale și în spațiul aerian al Republicii Moldova se consideră săvârșite pe teritoriul Republicii Moldova. Persoana care a săvârșit o infracțiune pe o navă maritimă sau aeriană, înregistrată într-un port sau aeroport al Republicii Moldova și aflată în afara spațiului acvatic sau aerian al Republicii Moldova, poate fi supusă răspunderii penale în conformitate cu prezentul cod dacă în tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte nu se dispune altfel.
- (6) În baza prezentului cod sînt supuse răspunderii penale și persoanele care au săvârșit infracțiuni la bordul unei nave militare maritime sau aeriene aparținînd Republicii Moldova, indiferent de locul ei de aflare.
- (7) Pedepsele și antecedentele penale pentru infracțiunile comise în afara teritoriului Republicii Moldova sînt luate în considerare, conform prezentului cod, la individualizarea pedepsei pentru o nouă infracțiune săvârșită de aceeași persoană pe teritoriul Republicii Moldova, precum și la soluționarea chestiunilor privind amnistia în condiții de reciprocitate în temeiul hotărîrii instanței de judecată.

Articolul 12. Locul săvîrșirii faptei

- (1) Locul săvîrșirii faptei se consideră locul unde a fost săvîrșită acțiunea (inacțiunea) prejudiciabilă, indiferent de timpul survenirii urmărilor.
- (2) Locul săvîrșirii infracțiunii transnaționale se consideră atare dacă:
 - a) infracțiunea a fost săvîrșită pe teritoriul Republicii Moldova și pe teritoriul a încă, cel puțin, unui alt stat;

- b) infracțiunea a fost săvârșită pe teritoriul Republicii Moldova, dar o parte substanțială a organizării și controlului acesteia a avut loc într-un alt stat, și invers;
- c) infracțiunea a fost săvârșită pe teritoriul Republicii Moldova, cu implicarea unui grup criminal organizat sau a unei organizații (asociații) criminale care desfășoară activitate infracțională în mai mult de un stat, și invers;
- d) infracțiunea a fost săvârșită pe teritoriul Republicii Moldova, dar are consecințe grave într-un alt stat, și invers.

Articolul 13. Extrădarea

- (1) Cetățenii Republicii Moldova și persoanele cărora li s-a acordat azil politic în Republica Moldova, în caz de săvârșire a unei infracțiuni în străinătate, nu pot fi extrădați și sînt supuși răspunderii penale conform prezentului cod.
- (2) Cetățenii străini și apatrizii care au săvârșit infracțiuni în afara teritoriului Republicii Moldova, dar se află pe teritoriul țării pot fi extrădați numai în baza unui tratat internațional la care Republica Moldova este parte sau în condiții de reciprocitate în temeiul hotărîrii instanței de judecată, doar dacă nu există motive serioase de a crede că aceștia riscă să fie supuși pedepsei cu moartea, torturii sau altor tratamente inumane sau degradante.

Capitolul II

INFRACTIUNEA

Articolul 14. Noțiunea de infracțiune

- (1) Infracțiunea este o faptă (acțiune sau inacțiune) prejudiciabilă, prevăzută de legea penală, săvârșită cu vinovăție și pasibilă de pedeapsă penală.

- (2) Nu constituie infracțiune acțiunea sau inacțiunea care, deși, formal, conține semnele unei fapte prevăzute de prezentul cod, dar, fiind lipsită de importanță, nu prezintă gradul prejudiciabil al unei infracțiuni.

Articolul 15. Gradul prejudiciabil al infracțiunii

Gradul prejudiciabil al infracțiunii se determină conform semnelor ce caracterizează elementele infracțiunii: obiectul, latura obiectivă, subiectul și latura subiectivă.

Articolul 16. Clasificarea infracțiunilor

- (1) În funcție de caracterul și gradul prejudiciabil, infracțiunile prevăzute de prezentul cod sînt clasificate în următoarele categorii: ușoare, mai puțin grave, grave, deosebit de grave și excepțional de grave.
- (2) Infracțiuni ușoare se consideră faptele pentru care legea penală prevede în calitate de pedeapsă maximă pedeapsa închisorii pe un termen de pînă la 2 ani inclusiv.
- (3) Infracțiuni mai puțin grave se consideră faptele pentru care legea penală prevede pedeapsa maximă cu închisoare pe un termen de pînă la 5 ani inclusiv.
- (4) Infracțiuni grave se consideră faptele pentru care legea penală prevede pedeapsa maximă cu închisoare pe un termen de pînă la 12 ani inclusiv.
- (5) Infracțiuni deosebit de grave se consideră infracțiunile săvîrșite cu intenție pentru care legea penală prevede pedeapsa maximă cu închisoare pe un termen ce depășește 12 ani.
- (6) Infracțiuni excepțional de grave se consideră infracțiunile săvîrșite cu intenție pentru care legea penală prevede detențiune pe viață.

Articolul 17. Infracțiunea săvîrșită cu intenție

Se consideră că infracțiunea a fost săvîrșită cu intenție dacă persoana care a săvîrșit-o își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunii sau inacțiunii sale, a prevăzut urmările ei pre-

judiciabile, le-a dorit sau admitea, în mod conștient, survenirea acestor urmări.

Articolul 18. Infracțiunea săvârșită din imprudență

Se consideră că infracțiunea a fost săvârșită din imprudență dacă persoana care a săvârșit-o își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunii sau inacțiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, dar considera în mod ușuratic că ele vor putea fi evitate ori nu își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunii sau inacțiunii sale, nu a prevăzut posibilitatea survenirii urmărilor ei prejudiciabile, deși trebuia și putea să le prevadă.

Articolul 19. Infracțiunea săvârșită cu două forme de vinovăție

Dacă, drept rezultat al săvârșirii cu intenție a infracțiunii, se produc urmări mai grave care, conform legii, atrag înăsprirea pedepsei penale și care nu erau cuprinse de intenția făptuitorului, răspunderea penală pentru atare urmări survine numai dacă persoana a prevăzut urmările prejudiciabile, dar considera în mod ușuratic că ele vor putea fi evitate sau dacă persoana nu a prevăzut posibilitatea survenirii acestor urmări, deși trebuia și putea să le prevadă. În consecință, infracțiunea se consideră intenționată.

Articolul 20. Fapta săvârșită fără vinovăție (cazul fortuit)

Fapta se consideră săvârșită fără vinovăție dacă persoana care a comis-o nu își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunii sau inacțiunii sale, nu a prevăzut posibilitatea survenirii urmărilor ei prejudiciabile și, conform circumstanțelor cauzei, nici nu trebuia sau nu putea să le prevadă.

Articolul 21. Subiectul infracțiunii

- (1) Sînt pasibile de răspundere penală persoanele fizice responsabile care, în momentul săvârșirii infracțiunii, au împlinit vârsta de 16 ani.

- (2) Persoanele fizice care au vârsta între 14 și 16 ani sînt pasibile de răspundere penală numai pentru săvîrșirea infracțiunilor prevăzute la art.145, 147, 151, 152 alin.(2), art.164, 166 alin.(2) și (3), art.171, 172, 175, 186-188, 189 alin. (2)–(6), art. 190 alin. (2)–(5), art. 192 alin. (2)–(4), art. 192¹ alin. (2) și (3), 196 alin.(4), art.197 alin.(2), art.212 alin.(3), art.217 alin.(4) lit.b), art.217¹ alin.(3) și alin.(4) lit.b) și d), art.217³ alin.(3) lit.a) și b), art.217⁴, art.217⁶ alin.(2), art.260, 268, 270, 271, art.275, 280, 281, 283-286, 287 alin.(2) și (3), art.288 alin.(2), art.290 alin.(2), art.292 alin.(2), art. 317 alin.(2), art.342.
- (3) Persoana juridică, cu excepția autorităților publice, este pasibilă de răspundere penală pentru o faptă prevăzută de legea penală dacă există una din următoarele condiții:
- a) persoana juridică este vinovată de neîndeplinirea sau îndeplinirea necorespunzătoare a dispozițiilor directe ale legii, ce stabilesc îndatoriri sau interdicții pentru efectuarea unei anumite activități;
 - b) persoana juridică este vinovată de efectuarea unei activități ce nu corespunde actelor de constituire sau scopurilor declarate;
 - c) fapta care cauzează sau creează pericolul cauzării de daune în proporții considerabile persoanei, societății sau statului a fost săvîrșită în interesul acestei persoane juridice sau a fost admisă, sancționată, aprobată, utilizată de organul sau persoana împuternicită cu funcții de conducere a persoanei juridice respective.
- (4) Persoanele juridice, cu excepția autorităților publice, răspund penal pentru infracțiunile pentru săvîrșirea cărora este prevăzută sancțiune pentru persoanele juridice în partea specială din prezentul cod.
- (5) Răspunderea penală a persoanei juridice nu exclude răspunderea persoanei fizice pentru infracțiunea săvîrșită.

Articolul 22. Responsabilitatea

Responsabilitatea este starea psihologică a persoanei care are capacitatea de a înțelege caracterul prejudiciabil al faptei, precum și capacitatea de a-și manifesta voința și a-și dirija acțiunile.

Articolul 23. Iresponsabilitatea

- (1) Nu este pasibilă de răspundere penală persoana care, în timpul săvârșirii unei fapte prejudiciabile, se afla în stare de ireponsabilitate, adică nu putea să-și dea seama de acțiunile ori inacțiunile sale sau nu putea să le dirijeze din cauza unei boli psihice cronice, a unei tulburări psihice temporare sau a altei stări patologice. Față de o asemenea persoană, în baza hotărârii instanței de judecată, pot fi aplicate măsuri de constrângere cu caracter medical, prevăzute de prezentul cod.
- (2) Nu este pasibilă de pedeapsă persoana care, deși a săvârșit infracțiunea în stare de responsabilitate, înainte de pronunțarea sentinței de către instanța de judecată s-a îmbolnăvit de o boală psihică care a lipsit-o de posibilitatea de a-și da seama de acțiunile ori inacțiunile sale sau de a le dirija. Față de o asemenea persoană, în baza hotărârii instanței de judecată, pot fi aplicate măsuri de constrângere cu caracter medical, iar după însănătoșire – ea poate fi supusă pedepsei.

Articolul 23¹. Responsabilitatea redusă

- (1) Persoana care a săvârșit o infracțiune ca urmare a unei tulburări psihice, constatată prin expertiza medicală efectuată în modul stabilit, din cauza căreia nu-și putea da seama pe deplin de caracterul și legalitatea faptelor sale sau nu le putea dirija pe deplin este pasibilă de responsabilitate penală redusă.
- (2) Instanța de judecată, la stabilirea pedepsei sau a măsurilor de siguranță, ține cont de tulburarea psihică existentă, care însă nu exclude răspunderea penală.

Articolul 24. Răspunderea pentru infracțiunea săvârșită în stare de ebrietate

Persoana care a săvârșit o infracțiune în stare de ebrietate, produsă de alcool sau de alte substanțe, nu este liberată de răspundere penală. Cauzele ebrietății, gradul și influența ei asupra săvârșirii infracțiunii se iau în considerare la stabilirea pedepsei.

Articolul 25. Etapele activității infracționale

- (1) Infracțiunea se consideră consumată dacă fapta săvârșită întrunește toate semnele constitutive ale componenței de infracțiune.
- (2) Se consideră infracțiune neconsumată pregătirea de infracțiune și tentativa de infracțiune.
- (3) Răspunderea pentru pregătirea de infracțiune și pentru tentativă de infracțiune se stabilește, conform articolului corespunzător din Partea specială a prezentului cod, ca și pentru infracțiunea consumată, cu trimitere la art.26 și 27, respectându-se prevederile art.81.

Articolul 26. Pregătirea de infracțiune

- (1) Se consideră pregătire de infracțiune înțelegerea prealabilă de a săvârși o infracțiune, procurarea, fabricarea sau adaptarea mijloacelor ori instrumentelor, sau crearea intenționată, pe altă cale, de condiții pentru săvârșirea ei dacă, din cauze independente de voința făptuitorului, infracțiunea nu și-a produs efectul.
- (2) Răspunderii penale și pedepsei penale sînt supuse numai persoanele care au săvârșit pregătirea unei infracțiuni mai puțin grave, grave, deosebit de grave sau excepțional de grave.

Articolul 27. Tentativa de infracțiune

Se consideră tentativă de infracțiune acțiunea sau inacțiunea intenționată îndreptată nemijlocit spre săvârșirea unei infracțiuni dacă, din cauze independente de voința făptuitorului, aceasta nu și-a produs efectul.

Articolul 28. Infracțiunea unică

Infracțiunea unică reprezintă o acțiune (inacțiune) sau un sistem de acțiuni (inacțiuni) care se califică conform dispoziției unei singure norme a legii penale.

Articolul 29. Infracțiunea continuă

- (1) Se consideră infracțiune continuă fapta care se caracterizează prin săvârșirea neîntreruptă, timp nedeterminat, a activității infracționale. În cazul infracțiunii continue nu există pluralitate de infracțiuni.
- (2) Infracțiunea continuă se consumă din momentul încetării activității infracționale sau datorită survenirii unor evenimente care împiedică această activitate.

Articolul 30. Infracțiunea prelungită

- (1) Se consideră infracțiune prelungită fapta săvârșită cu intenție unică, caracterizată prin două sau mai multe acțiuni infracționale identice, comise cu un singur scop, alcătuind în ansamblu o infracțiune.
- (2) Infracțiunea prelungită se consumă din momentul săvârșirii ultimei acțiuni sau inacțiuni infracționale.

Articolul 32. Pluralitatea de infracțiuni

Pluralitatea de infracțiuni constituie, după caz, concurs de infracțiuni sau recidivă.

Articolul 33. Concursul de infracțiuni

- (1) Se consideră concurs de infracțiuni săvârșirea de către o persoană a două sau mai multor infracțiuni dacă persoana nu a fost condamnată definitiv pentru vreuna din ele și dacă nu a expirat termenul de prescripție de tragere la răspundere penală, cu excepția cazurilor când săvârșirea a două sau mai multor infracțiuni este prevăzută în articolele părții speciale a prezentului cod în calitate de circumstanță care agravează pedeapsa.
- (2) Concursul de infracțiuni poate fi real și ideal.
- (3) Concursul real există atunci când persoana, prin două sau mai multe acțiuni (inacțiuni), săvârșește două sau mai multe infracțiuni.